

Odszkodowania za naruszenie praw autorskich

15 kwietnia 2012

Naruszenie praw autorskich może się wiązać z odszkodowaniem będącym wielokrotnością wynagrodzenia, jakie należałoby się twórcom. Na absurd tego rozwiązania zwrócił uwagę Rzecznik Praw Obywatelskich. Zwielenokrotnianie wynagrodzenia trudno bowiem uznać za „naprawianie szkody”.

Zawyżanie odszkodowań za naruszanie praw autorskich to temat od dawna podejmowany w USA, ale w Polsce też mamy do czynienia z nierozsądnym prawem w tym zakresie. Art. 79 ustawy o prawie autorskim mówi, że uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby naruszającej tych praw dwukrotności lub nawet trzykrotności „stosownego wynagrodzenia” (w zależności od tego, czy naruszenie było zawinione).

W marcu br. absurdalność tego przepisu uwypuklił prawnik Piotr Wagłowski, którego tekst został bez zgody przedrukowany w serwisie prowadzonym przez Trybunał Konstytucyjny. Wagłowski obliczył, że powinien otrzymać 3 mld euro odszkodowania (sic!).

Być może słyszała o tym Rzecznik Praw Obywatelskich Irena Lipowicz, która na początku kwietnia wystąpiła do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie wspomnianego art. 79 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

– Zastrzeżenia Rzecznika Praw Obywatelskich budzi zasada przyjęta w art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, według której podmiot uprawniony może żądać wielokrotności wynagrodzenia z tytułu naruszenia majątkowych praw autorskich. Zasada ta powoduje, że deklarowane przez ustawodawcę (...) „naprawienie wyrządzonej szkody” przekształca się w swoistą karę cywilną – zauważa RPO

w wystąpieniu do MKiDN.

Ponadto RP0 uważa, że opisany wyżej sposób ustalania wynagrodzenia dla twórcy jest niezgodny z:

- unijną dyrektywą w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej, ponieważ treść dyrektywy wskazuje, że odszkodowanie powinno odpowiadać rzeczywistemu uszczerbkowi, jaki poniósł podmiot uprawniony;
- konstytucją RP – Rzecznik nie dostrzega powodów przemawiających za koniecznością tego typu regulacji, tym bardziej że wprowadzone roszczenie o zapłatę wielokrotności wynagrodzenia obejmuje także przypadki, gdy do naruszenia praw autorskich majątkowych doszło niezależnie od winy osoby naruszającej.

Ciekawie będzie zobaczyć, jakie stanowisko zajmie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Może ono bronić krytykowanych rozwiązań, a jeśli nie będzie chciało ich bronić, powinno przedstawić działania prowadzące do zmiany stanu rzeczy.

Opracowanie: Marcin Maj

Na podstawie: RP0, Vagla.pl

Źródło: [Dziennik Internautów](#)